

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1941. SZEPTEMBER 19.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. ÉVFOLYAM, 117. SZÁM

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csikás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050

Előfizetés egy hóra: 2.50 P.
Negyedévre: 7.20 P.

Hatalmas német siker a keleti fronton

A német csapatok 120 kilométer szélességben átlépték a Deszna folyót és Kievtől 200 kilométernyire elfoglalták Kremencsungot / Gyűrűbe került a negyedik szovjet hadsereg / Párizsban három napig szünetel az éjjeli forgalom

Szentpétervár feladását követelik a gyári munkások?

Német különjelentés közölte a világgal a keleti hadszíntér legújabb eseményeit. A német főhadiszállás jelentése szerint a véderő 120 kilométer szélességben átlépte a Deszna folyót és Kievtől 200 kilométerre keletre a gyűrű Kremencsung városnál összezárult a szovjet hadosztályok körül.

A szükszavu német különjelentés után a főhadiszállás hadijelentése beszámol a harcok részleteiről. A Deszna alsó és felső folyásánál az ellenség makacs ellenállást tanúsított. A német légiere is támogatta a harcot, amelynek eredménye messze felülmúlja az eddigi sikereket.

A német előretörés ezzel új lendületet vett és katonai szakkörök véleménye szerint Kievsors is megpecsételődött.

Szentpétervár védői azt a parancsot kapták, hogy a várost úgy kell védelmezni, mint eddig még soha. A német sajtó szerint ez kész öngyilkosság. Sztálinék, hogy hatalmuk egy héttel tovább tartson, vágóhídra viszik az asszonyokat és gyermekeket. A harc felesleges vérontás.

Érdekes Göbbels propagandaminiszter cikke a Das Reichben. A né-

met miniszter foglalkozik Roosevelt parancsával és azt írja, hogy az amerikai elnök maratoni futással igyekszik utólni a háborút. Ugy látszik, hogy ez sikerül is majd neki, bár alkotmányos uton nincs joga a hadüzenetre.

Az amerikai nép szimpátiája Anglia felé fordul, de ennek ellenére nincs talán egy ember sem az Egyesült Amerikai Államokban, aki kívánná a háborút.

Roosevelt szerette volna megnyugtató legalább katolikussáit. Ugy hirdetik, hogy Taylor arra akarta rábírní a pápát, hogy nyilvánítsa szent háborúnak a tengelyelleni harcot. Az Osservatore Romano cáfolja ezeket a híreket. Milyen bízár még ötletnek is, nem valószínű, hogy az újsághír. Szent háborúnak nyilvánítani egy háborút, amelyet a szovjet folytat.

Taylor küldetése különben lejárt. Hogy mit tárgyalt a pápával, azt nem tudják. Jólétesült politikai körök azt beszélik, hogy Pius minden kérését elutasította.

Sven Heddin ázsia kutató is nyilatkozott és kijelentette, hogy a kommunizmust ki kell irtani a világból, mert az borzalmas kegyetlenséggel

gyilkolja meg a tudományt és a hitet. Össze kell fogni az egész világnak, mert a bolsevizmus szerencsétlenség az egész világ számára.

Érdekesnek számítható még az a hír, amely a párizsi katonai parancsnok újabb parancsát ismerteti. Párizsban három napig pilenc óra után tilos az utcai közlekedés. A mozik, színházak és vendéglők már nyolc órakor bezárnak. A katonai parancsnok felhívását a párizsi lapok az első oldalon közlik. A felhívásban a katonai parancsnok ezeket mondja: Nem engedem meg, hogy ezek a gyilkos gazemberek továbbra is fenyegezzék a német katonák életét.

Az ankarai rádió jelentése szerint — mint a NTI jelenti — Teherán rádiója elnémult. A szovjet csapatok elérték a várost, s megkezdték a „tisztogatást”. 18-án az angol csapatok is elérték Perzsia fővárosát, de a városba nem tudtak bejutni a bolsevisták előtt.

A távolkeleti feszültség nem enyhült. Toyo szerint a japán népnek készen kell állnia minden eshetőségre, mert az európai háború a Távolkeletet is fenyegeti.

Néma tüntetés

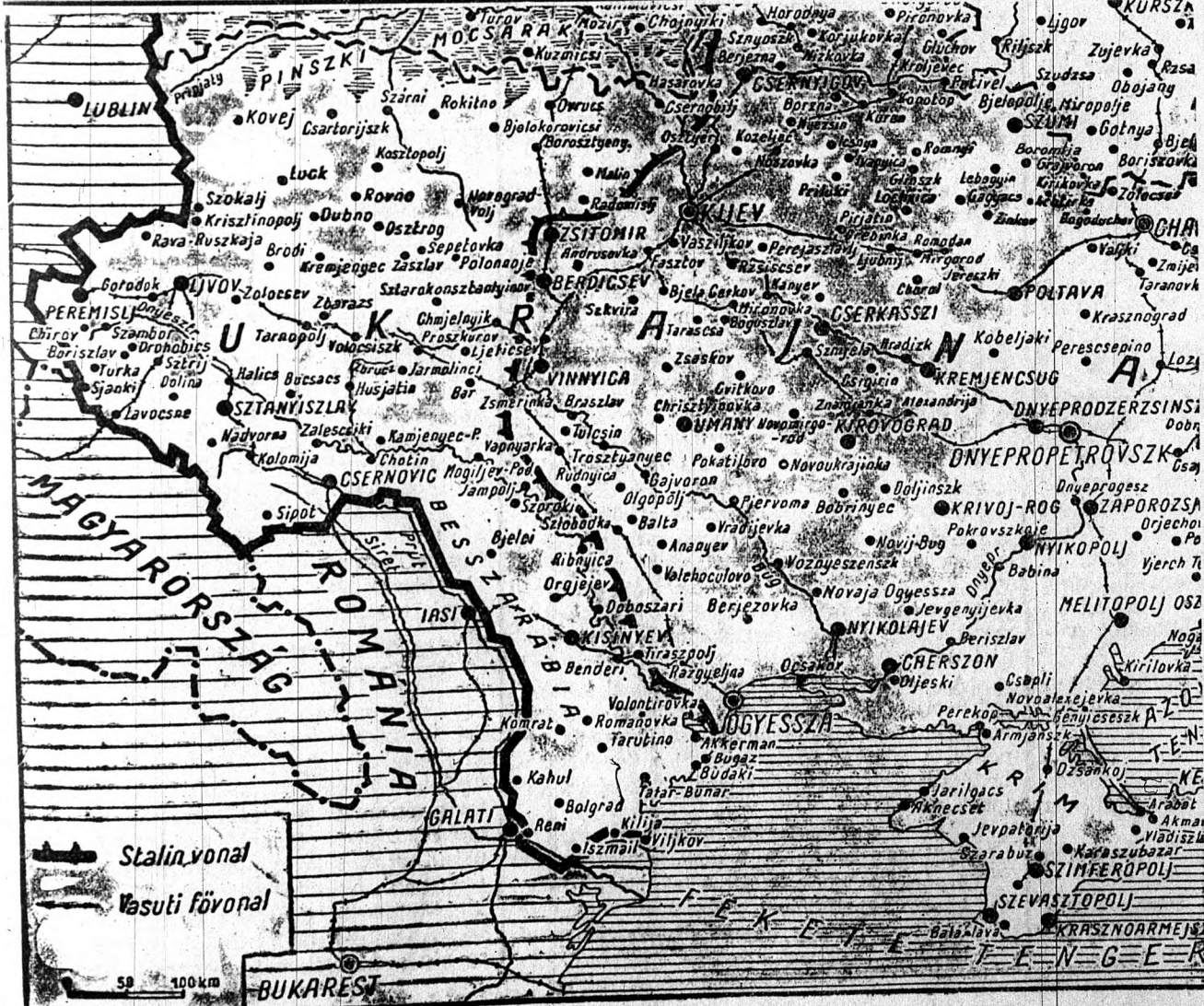
Ez inkább személyes ügy, de olyan fajta, amely nyilvánosság elé kívánczik. Az újságíró a köz szolgálatában áll és személyes dolgaival sohasem untatja az olvasót. Az olvasó azonban nagyon sokszor azt hiszi, hogy a cikk mögött személyi érdek áll, hogy egyéni célt szolgál annak megírása. Sokszor sértőnek találja magára nézve, sokszor, úgy látja, hogy valaki bosszantására írták.

Pedig mennyire téved. Nem újságíró az, aki a bosszantás kedvéért fogtollat, aki mások sértetése érdekében kiáll a porondra. Igaz ellenben, hogy a közérdek szolgálatába állított cikk sokszor „telibe” talál az olvasók közül olyanokat, akik nem épen a közmegelegedésre végzik munkájukat, vagy nem úgy viselkednek, ahogy ebben a nehéz időben magyar emberhez méltó. Ezek aztán találya érzik magukat és felhőrdülnek. Ellenük irányuló élet látnak a cikkben. Felháborodva tárgyalják meg az esetet a kávéházakban és amikor a sorok írójával találkozunk az utcán, hát sietve elfordítják a fejüket.

Néma tüntetés ez. Elfelejtene köszönni. Nyakig gomboloznak és úgy járnak-kelnek az utcán, mintha a brit világbirodalom hajói mind a hátuk mögött sorakoznának fel.

Azután vannak olyanok is, akik üzletük virágzását féltik az igazság szolgálatába állított cikkektől. Ezek alázkodnak, hátunk megett fenyegetőznek, na megállj, majd lesz még másképp is! Szemben mélyen meghajolnak és nagyot köszönnének. Ez természetesen nem magyar tulajdonság.

A magyar nem görnyed, nem hajlong ide-oda, tudja a feladatát, kötelességét. Nem tüntet, hanem dolgozik és nem fél az ilyen cikkektől, mert ezek nem ellene, hanem az ő és az egyetemes magyarság érdekében íródnak.

„Roosevelt maratoni futással igyekeznek utólélni a háborút”

Berlin, szeptember 19.
Göbbels propagandaminiszter a Das Reich című lapban foglalkozik Roosevelt intézkedéseivel.

Roosevelt maratoni futással igyekeznek utólélni a háborút, mondja cikkében a német miniszter. Megválasztása előtt azt ígérte az elnök, hogy

nem viszi háboruba Amerika népét. Ezeket az ígéreket most minden tétellel igyekeznek semmibe sem venni. Foglalkozik Göbbels az USA népének gondolkodásmódjával és azt írja, hogy az amerikai népszimpátiája Anglia felé fordul, de ennek ellenére nem akad senki sem aki háborút akarna. (MTI)

Róma nem fél a bombázástól

Róma, szeptember 19.
A Telegrapho című olasz lap foglalkozik az amerikai lapok azon követelésével, hogy Anglia intézzen légitámadást Róma ellen, s így torolja meg Kairó bombázását. Minth ismeretes Churchill kijelentette, hogy

Athén, vagy Kairó bombázására válaszképpen Anglia Rómát bombázza majd. Az olasz lap megjegyzi, hogy az angolok nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy meg tudják félemlíteni az olasz népet. Ha eljön az idő meglátják majd hogy Róma népe milyen fából van faragva (MTI)

Százezer kilógram bomba hullott Odesszára

Berlin, szeptember 19.
A Német Távirati Irodával katonai oldalról közlik, hogy szeptember 17. alkonyatától egész másnap reggelig Odesszát bombázták a német gépek. A városra százezer kilógram gyújtó- és robbanóbomba hullott.

Német katonai szakértők közlése szerint a légi erő fontos vasúti csomópontokat, csapatösszevonásokat és utahálózatokat bombáztak. A repülőgépek szétzörték csapatokat és megtámadták páncélosokat.

Negyven tehergépkocsit találtak el a bombák és tönkretettek ezenkívül két léghárító üteget.

Szerdán a repülő a Fekete tenger partján végeztek felderítő repülést. Krimtől nyugatra egy ötezer tonnás kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak. Több kereskedelmi hajó súlyos sérüléseket szenvedett.

A Ladoga tavon öt szovjet hajó ellen intéztek támadást. Mint a NTI katonai részről értesül, a most folyó hadműveletekben különösen kiváló munkát végeztek a híradó csapatok. Az előretolt állásokkal megteremtették az összeköttetést, s bár a heves orosz ágyúzás következtében a vonal többször is elszakadt, a híradószázad legénysége élete kockáztatásával összekötötte a vonalat és irányította az ágyukat.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint Kola félszigetről keletre a németek újabb három kereskedelmi hajót rongáltak meg.

OLASZ LAP A MAGYAR ÉPÍTŐMUNKÁRÓL

Róma, szeptember 19.
A Corriera della Sera nagy cikkben foglalkozik a Magyarországon folyó építőmunkáról. Két év óta még nagyobb arányban folyik ez a munka, mint eddig, mondja a lap, különösen a visszacsatolt területeken. Új utak, hidak és vas-

Szentpétervár védelme egyenlő az öngyilkossággal

Berlin, szeptember 19.
A német lapok foglalkoznak a szentpétervári védelmi tanács felhívásával és kijelentik ezzel kapcsolatban, hogy a város védelme egyenlő az öngyilkossággal. Sztalin parancsa szerint a névparti várost úgy kell védelmezni, »mint még soha sem védelmeztek várost».

Ez a parancs ékes példája mutatja meg a világnak, hogy kicsoda Sztalin és társai? A felelet:

Tömeggyilkosok.

Hogy pár napig tovább tartson gyászos uralmuk a nép felett, halálba küldik az asszonyokat és gyermekeket.

Szentpétervár védelme értelemetlen hüncselekmény

és a saját érdekében tenné a várba körülrzárt nép, ha ráncba szedné a védelmi tanács csöcselékét.

ESTE KILENC ÓRA UTÁN TILOS A FORGALOM PÁRIZSBAN

Párizs, szeptember 19.
A párizsi katonai parancsnokság rendelete értelmében szeptember 20-tól szeptember 23-ig este 21 órától minden forgalom leáll a városban. Este nyolc órától bezárják a színházakat és mozikat is. Az utcán tartózkodni csak kimaradási engedéllyel lehet.

A párizsi sajtó ezzel a tilalommal kapcsolatban az első oldalon közli a katonai parancsnok felhívását a megszállott terület francia népéhez. A felhívás szerint az utolsó figyelmeztetés óta is történtek gyáva támadások német katonák ellen.

— Nem engedhetem meg, hogy ezek a gyilkos gazemberek tovább is fenyegetessék a német katonák életét. A lakosságtól függ, hogy meghallgatja-e tanácsomat, vagy arra kényszerít, hogy újabb rendszabályokat hozzak.

NEMZETI MOZI

CSÜTÖRTÖK — VASÁRNAP

Aszlánvi Károly és Nóti Károly nagysikerű alkotása

Beszállásolás

Főszerepben:

SZELEBCKY ZITA, KISS MANYI, PÁGER ANTAL, KABOS GYULA, RAJNAY GÁBOR, VIZVÁRY MARISKA

Pótműsor: Legujabb magyar és UFA híradó és Miki a toronvóran.

Helvárak: Erkelv és zsölve 1.20, I. hely 1.—, II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér. Az előadások kezdete: hétköznapokon 5, 7 és 9 órakor, ünneppanokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

„A bolsevizmus szerencsétlenség az egész világ számára” Sven Heddin ázsiai kutató nagy beszéde a kommunizmus ellen

Sven Heddin, mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, nyilatkozott a bolsevizmus ellen. Az ázsiai kutató kijelentette nyilatkozatában, hogy szerinte ki kell irtani ezt a világnézetet, amely borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolja a tudományt és az emberi hitet. Sokat jártam Oroszországban — mondja Sven Heddin s meggyőződtem arról, hogy a bolsevizmus szerencsétlenség az egész világ számára. Össze kell fogunk ennek kiirtására.

ÖTSZÁZ OLDALAS A RIOMI PER VÁDIRATA

A riomi felső bíróság megvizsgálta a háborus felelősséggel vádolt Daladier, Gamelin és Blum ügyében lefolytatott vizsgálat anyagát. Az ügyészség elkészítette a vádiratot, amely ötszáz oldal terjedelmű.

Elnémult a teheráni rádió

Ankara, szeptember 19.
A teheráni rádió elnémult, amióta a szovjet csapatok bevonultak a városba. A bolsevisták ellenőrzés alá vették a rendőrséget és sok előkelőséget letartóztattak. A szovjet csapatok feltartóztattak két gépkocsikaravánt is, amelyeken idegen állampolgárok — közöttük magyarok is — el akarták hagyni az országot. A gépkocsikat a bolsevisták elkobozták.

A bolsevisták előbb értek be a városba, mint az angolok. A nagy sietség azért volt, mert a szovjetcsapatok szerették volna a „rendcsinálást” elvégezni.

BOSZNIÁBAN UJABB ÖT KOMMUNISTÁT VÉGEZTEK KI

Zágráb, szeptember 19.
A Német Távirati Iroda jelentése szerint Tuzlán a rögtönítélő bíróság hat kommunistát halálra ítélt. A kommunisták közül egynek megkegyelmezett a poglavnik. Ötöt azonnal kivégeztek.

A gyári munkásság fel akarja adni Szentpétervárt?

Stockholmból érkező hírek szerint, mint a Német Távirati Iroda jelenti, Londonban olyan hírek terjedtek el, hogy a gyári munkásság fel akarja adni Szentpétervárt.

TIKOS TENGERÉSZETI TÁMASZPONTOK UTÁN KUTAT AMERIKA

Washington, szeptember 19.
Knox a csütörtöki, sajtóértekezleten kijelentette, hogy a szállító hajók védelmét hadihajók látják el. Összeütközés a tengeren még nem volt. Az USA hajói most titkos tengerészeti támaszpontok után kutatnak az Óceánon. A Csendes Óceánon működő segédcirkálók fel akarják kutatni a német hajókat.

A kereskedelmi hajók felfegyverzésére nincs Amerikának elegendő áruva.

A német csapatok 120 kilométer szélességben átkeltek a Deszna folyón

A vezéri főhadiszállás a következő különjelentést közli:
Rundstadt vezérezredes és Ock vezérőrnagy csapatainak hadmozdulatai új átka-
roló csatára vezettek a Deszna alsó és felső folyása ellen. Makacs harcok után csa-
pataink kieroszakolták az átkelést és eljutottunk Kremincsunkig. Leküzdöttük a leg-
súlyosabb akadályokat és 120 kilométeres szélességben mindenütt átkeltünk a folyón.
Kievtől kétszáz kilométernyire keletre négy szovjet hadse-
reget kerítettünk gyűrűbe.
Löhr vezérezredes légiflottája tevékenyen segítette a hadmozdulatokat.

A halálraitélt Kiss Ernő a Csillagban várja sorsának beteljesedését

A zombori kommunista vezérnek kihúzták a fogát

A kommunista bűncselekményekért halálra ítélt Kiss Ernő bácskai bolszevista-
vezér a Csillagban várja sorsának betelje-
sedését. Mint ismeretes, a halálos ítélet ki-
hirdetése után a statáriális bíróság kegyel-
mi tanácsa alakult át és miután az ítélet-
kihirdetéstől eltelt két órán belül Kisst
nem végezték ki, arra lehetett következtet-
etni, hogy a tanács Kisst kegyelemre aján-
lotta. Az iratok a kabinetirodához kerü-
tek fel, úgyhogy a döntés már a legköze-
lebbi napokban várható. Kiss cellájában
nyugodtan viselkedik, tegnap fogfájásról
panaszkodott, mire a börtönorvos a beteg
fogát kihúzta. Ettől függetlenül semmiféle
különösebb izgalom nem vehető észre raj-
ta. Amint védőjével dr. Grész Györggyel
már közölte, a halálra is el van készülve.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakoskerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Hitelbe vásárol buzát Szeged

Szeged, szeptember 19.

Pálffy József polgármester Szeged téli ke-
nyérellátásának biztosítására ezer vagon buzát
akar vásárolni. Erre azonban három és fél mil-
ió pengős kölcsönt kell felvenni, mert a város-
nak nem áll rendelkezésére ez az összeg. A pol-
gármester azt tervezi, hogy a fedezetet pénzin-
tezeti kölcsön formájában biztosítja és a köl-
csönt abban a mértékben fizeti vissza, amint a
város tartálékolt buzájának eladási ára befo-

lyik. Ezért körülbelül egy esztendőre volna szük-
sége Szegednek a kölcsönre. A szegedi pénzin-
tezetek biztosították a polgármestert, hogy haj-
landók a kölcsönműveletet lebonyolítani. Mi-
helyt a közgyűlés megszavazza a kölcsönt, a
polgármester a határozatot jóváhagyás végett
felterjeszti a belügyminisztériumba, ahol remél-
hetőleg soronkívül jóváhagyják a nagyarányú
közélelmészeti akció lebonyolítását.

—//—

Asszonykém a titkos rádióleadó mellett

Aki a front kellős közepén a szovjetágyukat irányította

(A honvéd haditudósító-század közlése)
Egész nap gyors iramban üldöztük a hátrá-
ló szovjet utánvédeket, akiknek csak alko-
nyattájban sikerült megvetni lábukat az
erdő szélén. Sötét este volt, amikor elér-
tük a falu szélét. Egy szérűskertben állított-
uk fel a mi ágyúinkat, nagyszerűen lep-
lezve. Éjfél előtt néhány perccel hirtelen
megrendült az ég és a föld, vijjogtak a
gránátok és fűlsiketítő robbanásoktól volt
hangos a környék.

A vörösök lötték a falut... Szerencsére
az ellenséges lövedékek messze legalább
200 méternyire tőlünk csapódtak le. Egy-
szerre csak hirtelen közelünkbe került a
tűz. Semmi kétség, a szovjetágyuk a mi
ütegeinket keresik, egyre közelebb kerül-
nek hozzánk, mintha az éjszakában is látó
szem irányítaná őket.

Főhadnagyunk, az üteg parancsnoka
elrendelte, hogy a legaprólékosabban ku-
tassák át a környező házakat. Gyanuja
nem csalt. Két perc múlva az egyik házból
egy asszonyt hoztak ki a honvédek. Az
asszonyt a titkos rádióleadó mellett fogták
el. Amint éppen utasításait adta le az erdő

tulsó felén álló szovjettüzérségnek. Az ég
zengető lármában csak akkor riadt fel, a-
mikor egy honvéd elrántotta készülék mel-
lől.

A kérdésekre nem felelt és akkor sem
szólt egy szót sem, amikor hátravezették...
De a vörösök ágyútüze egy lépéssel sem
jött aztán közelebb. Még vagy egy félóra-
hosszat egyre azt a dombocskát verte, ame-
lyen csak néhány tépettlombu szilvafa ál-
lott. A szilvafák recsegve, ropogva dőltek
ki a gránáttűzben.

Ujvidéken folyammérnöki, Zomborban kulturmérnöki hivatalt állítanak fel

Budapest, szeptember 19.

A földművelésügyi miniszter rendelet-
et adott ki, amely szerint Ujvidéken m.
kir. folyammérnöki hivatalt, Zomborban
m. kir. kulturmérnöki hivatalt szerveznek.
A hivatalok felállításával kapcsolatban a

rendelet újból megállapítja a budapesti,
nagykanizsai és szegedi folyammérnöki hi-
vatalok továbbá a hódmezővásárhelyi, pé-
csi és szombathelyi hivatalok működési
körét. (MTI)

Neveljünk Dobó Katicákat és Zrinyi Ilonákat

A rohanó világtörténelmi események
és a magyar fajszertet ifánti kötelesség
arra szólítja fel a Zombor thj. sz. kir. vá-
ros alakulóban levő Leventeegyesületének
ideiglenes vezetőit, hogy a m. kir. Honvéd
segnek teljes értékű 100 százalékos hon-
védet nevelő leventéken kívül Dobó Kati-
cákat és Zrinyi Ilonákat is adjon.

MAGYAR LEÁNYOK!

Körülöttünk a háború vérzivatarra du-
hája a magyarok Istenének mi a háborus-
nélkülözésekről, a honfaluanságról, felper-
szelt otthonokról csak képekből értesü-
lünk. Mindezeket a jó Isten segítségével
dicső honvédeink fegyvereivel értük el.
Azonban családi tűzhelyeiket, otthonajkat
itt hagyott hős katonáink hozzátartozóiban
s az utánuk jövő ifjabb nemzedékben a lán-
goló hazaszeretet és fegyelmet néktek ma-
gyar leányoknak, a leendő honanyáknak
kell felbreszteni és ébrentartani. Ezt a fe-
gyelmet és bajtársiasságot, valamint ha-
zaszeretetet nagygyá erőssé táborunkban
fejleszthetitek ki és ezért arra kérünk min-
den magyar és magyarul érző zombori hon-
leányt jelentkezzen minél előbb a női le-
venté szakosztály ideiglenes vezetőségénél
beszervezésre. Szeretettel várunk minden-
kit a tudjuk, hogy általatok még hama-
rabb elérjük célunkat a Szébb jövő! Je-
lentkezés a Városháza Népjóléti hivatalá-
ban földszint 3 sz. szobájában minden hét-
köznapi d. e. 8-tól 2-ig. — Levente parancs-
nokság.

A csillapító pilula

Az Egyesült Államokban időző angol vásár-
ló bizottság tékozlásairól szóló amerikai lelep-
lezés, mely szerint a bizottság az Anglia meg-
segítése céljából rendelkezésre bocsátott köl-
csön terhére nem kevesebb, mint 30.000 dollárt
fordított szeszes italok és más efféle cseppet
sem hadicélokot szolgáló földi javak beszerzé-
sére, az angol kormányt érthető módon megle-
hetősen kellemetlenül érintette. Az angol kor-
mány úgy akarta az amerikai vihart lecsillapi-
tani, hogy az amerikai parlament tagjait meghív-
ta Angliába, hogy személyesen győződjenek meg
arról, miképpen használja fel Anglia az ameri-
kai segítség keretében vásárolt nyersanyagokat.
A meghívás azonban, mely a „Ya” című mad-
ridi ujság találóan „csillapító pilulának” neve-
zett, nem érte el célját. A szitán még a derék
yankeek is átláttak. Az „Associated Press”
jelentése szerint az amerikai alsóház tagjai kö-
rében a meghívás kevés lelkesedést váltott ki,
mert szerintük az angliai látogatások eddig ilyen
ügyekben sohasem hoztak megnyugtató ered-
ményt. Többek között Clark demokrata szen-
átor kijelentette, hogy az Egyesült Államokban
sokkal könnyebb megállapítani, mit vásárolnak
az angolok.

A csillapítás tehát nem sikerült, de a vá-
sárló bizottság tagjainak valószínűleg mégsem
fáj a feje. Az eltékozolt pénzt szerencsére olyan
„hadianyagokba” fektették, mellyel az amerikai
adófizetők kedélyét ugyan aligha, saját felzak-
latot idegeiket azonban annál hatásosabban meg-
nyugtathatják. (Szóló)

— Fogyni szeretnék drágám. Nincs
valami jó recepted?
— Tégy úgy, mint én. Minden reggel
gyalog megyek be a hivatalba.
— És mi az eredmény?
— Minden nap elkések.

HIREK

00000000

Magyar hősök

1916. szeptember 19.

Ezen a napon Muzslay Sándor volt nyiregyházi 5/II. honvéd lövésosztálybeli tartalékos zászlós szakasza élén a Dorna-Watrától délre fekvő Rusului 1546 m. magas hegy ellen támadt. Hősi küzdelemben súlyos veszteséget okozva az ellenségnek, annak sorait szétszórta. Majd két hegykup közötti nyereg ellen vezetve kis csapatát, a Vrf. Sarului 1521 m. magaslaton beasott ellenségét hátra támadta és rövid kézitusája után állásainak kiirtására kényszerítette. A menekülő ellenségnek Muzslay zászlós szívósan a sarkában maradt és csak akkor hagyta abba az üldözést, mikor a visszatérésre parancsot kapott. Kimagasló vitézséggel vezetett támadásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ügyeletes gyógyszerész: „Városi”, Szt. György tér.

Ismeretterjesztő előadásokat rendez a zombori Baross-szövetség. A Baross szövetség vezetősége elhatározta, hogy időről időre ismeretterjesztő előadásokat rendez. Mint már jelentettük, az első előadást hétfőn rendezték meg s azon a szövetség csaknem valamennyi tagja megjelent. A szövetség vezetősége ezután nem küld külön meghívókat az előadásokra, hanem a sajtó útján értesíti tagjait. Minden Baross tag kísérje figyelemmel a Délvidék hasábjait.

Ha gyomrát tullehelte és ennek következtében émelygést és hányingert érez, igyék minél előbb egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az egész tápcsatornát gyorsan és alaposan kitisztítja és csakhamar kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

Az országos Vöröskereszt-szervezet főnöknője Zomborban. Báró Apor Gizella, az országos Vöröskereszt-szervezet főnöknője délvidéki körútja során tegnap Zomborba is ellátogatott. A főnöknő megtekintette a kórházat és a Vöröskereszt-otthont.

A falevél csodája címen közöl igen érdekes tudományos cikket a Buvár szeptemberi száma. Cikket írtak még ezenkívül Demjén József Hollandkeletindia világturizmus- és jelentőségéről. Gáspár Gyula a magyar feltalálókról, Balassa László a távolföldi repülőgépekről, Faragó Péter a távolbalátás mai kérdéseiről, Ujhelyi István a magyarországi gyökerekről, Simon Pál Dakarról, Erdélyi Gizella Constans császár bronzmellképéről és Erdős Jenő a debreceni ételekről. Ebben a számban nyitotta meg a Buvár új diákrovátát, a Kis Buvárt. A szép kiállítású folyóirat Cavalier József dr. szerkesztésében és a Franklin-Társulat kiadásában jelenik meg.

»Bizalom« könyvecskére 6 havi részlethitel

„Bizalom Gazdasági Szövetkezet”
ZOMBOR, Basa utca 3.
(gimnaziummal szemben)

Női nemzetvédelmi tanfolyam nyílik Budapesten. Október 12-től november 8-ig kerületi női nemzetvédelmi tanfolyam nyílik Budapesten, a testnevelési főiskolában. Jelentkezni október 3-ig lehet. Fényképes beadvánnyal, amelyet a közoktatásügyi minisztérium IX. 2. ügyosztályának címére kell beküldeni, Alkotmány utca 3. A résztvevők ingyenes ellátásban részesülnek, a vidékiek költségmegtérítést kapnak.

A zombori tanítónőképző tanári kara a főispánnál. A zombori tanítónőképző tanári kara Rusznyák Antal igazgató vezetésével tisztelt dr. Deák Leó főispánnál. A főispán szívélyesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

A „PEST” kávéház

Árjába csütörtökön pesti énekes-, táncos- és zenész-ök érkeztek. Minden este szenzációs műsor. Kitűnő hangulat, — családi árak Nyitva 3 óráig

Megalakult Zentán a Dolgozó Lányok Egyesülete. Zentán Tamás Ferenc esperes-plébános jelenlétében megalakult a Dolgozó Lányok Egyesülete és az OMI.

Magyar divathemutató Zentán. Csernák Anna 28-án vetített képes divat bemutatót tart a Katolikus Nőegyletben.

A madridi magyar követ a külügyminiszternél. Apró Ferenc madridi magyar követet pénteken fogadta Serrano Suner spanyol külügyminiszter.

Nem volt rendőrtisztviselő az elítélt Huszágh Domonkos. Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy Huszágh Domonkos a zombori törvényszék hathavi elzárásra ítélte. Híradásunkba tévedés folytán hiba csúszott, amennyiben Huszágh nem rendőrségi tisztviselő volt, hanem csupán ideiglenes kiegészítő irodai munkaerőként állott alkalmazásban a zombori rendőr-különménynél.

HUNGÁRIA SZÁLLÓ (volt KASS) SZEGED, étterem, kávéház, grill, halászcserda, cigány- és jazz zene.

A Ferenc csatornán teljes hosszában megindul a hajózás. A Ferenc csatorna mérnöki nivaála közli, hogy Bezdán-cservenkai szakaszon szeptember 28-ig csak korlátozott méretű uszályokkal végezhető a hajózás. Ujverbász és Óbecse között akadálytalanul folyik a hajózás. Október 6-ika után a csatorna egész hosszában hajózható lesz.

Felrobbant egy gibraltári hadianyagraktár. Tangerből jelentik, hogy Gibraltárban tegnap hatalmas robbanás történt. Egy hadianyagraktár repült a levegőbe. A robbanásnak több halálos áldozata van.

Vasúti szerencsétlenség Romániában. Egy személyvonat Pesti vasútállomás közelében hirtelen felkezes következtében kettészakadt. A vonat hátsó része nekirohant az előtte haladó kocsinak s az összeütközés következtében három utas meghalt, egy megsebesült.

Rendőrségi bejelentő hivatalokat állítanak fel a délvidéki városokban. A m. kir. belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben elrendelte, hogy Szabadka, Zombor, Ujvidék thj., valamint Magyarokaniza és Zenta megyei városokban működő m. kir. rendőrkapitányságok szervezetében a városok bel- és külterületére egyaránt kiterjedő hatáskörrel 1941. évi október hó 11-től kezdődő hatályal rendőrségi bejelentő hivatalokat állítanak fel.

Délvidéki orvosok figyelmébe. Megkezdte munkáját az ujvidéki orvosi kamara felvételi bizottsága a volt dunabánsági orvosi kamara épületében, gróf Csáky István-utca 3. szám. Hivatalos órák délelőtt 10—12 között. Mindenemű felvilágosítást megkaphatnak az orvosok a fenti címen. Egyben közli a felvételi bizottság hogy a felvételi kérvényt két pengő okmánybéllyel kell ellátni és ezenkívül tíz pengő kezelési költséget postautalványon beküldeni a bizottság címére. A kezelési költség beküldése sürgős. A volt dunabánsági orvosi kamara tagjai 1941. április 12-ig esedékes kamarai járulékaikat haladéktalanul fizessék be a fenti címre. Orvoskamara felvételi bizottság elnöke.

Hírek Szenttamásról. Felhívjuk azon magyar nemzetiségű földigénylőket, akik bérbe óhajtanak venni volt agrárföldet, jelentkezzenek bármely nap délelőtt a községháza nagytermében. — Szenttamáson szeptember 20-án országos vásárt tartanak. A vásárra vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható. A járművek elé fogott állatokról is fel kell mutatni a szabályszerűen kiállított járlatleveleket. Felhajtás reggel 5 órától 10 óráig. Kereskedők és iparosok kötelesek iparengedélyüket magukkal hozni és kívánatra felmutatni.

Színház

Kétezerpengős férfi

Szerdán este Barabás Pál vígjátékát mutatták be a Szalay színtársulat tagjai. A telt háznak vidám estét szerzett a társulat, amelynek minden tagja kiváló alakítást nyújtott. A darab meséje egy öregedő leány vívódásainak és életének két szakaszát mutatja be, nagyon érdekesen és ügyesen. A gazdag főnöknőtől retteg az egész vállalat, mert erős kezekkel vezeti az üzemet és könyörtelen mindenkivel szemben aki —szép.

Klára szerepében Mihályi Erzsébet ját szik kifogástalanul. Ott vergődik a színpadon, szemünk láttára változik át. Erdes hangja egyszerre lágy lesz, simogató. Arcát kiszínesíti a lelkéből jövő melegség tüze. Szerelmes lesz a vezér és ettől megváltozik nemcsak ő, de az egész vállalat is. Nagyon nehéz ez a szerep. A finom, árnyalatszerű átváltozás próbára teszi a színészt.

A szerelmes leány külön feladatot rótt Mihályi Erzsébetre. Mozgása is megváltozott. Melegebb és közvetlenebb volt percéről percre és belopódzott a közönség szívébe.

Károlyi István alakította a címszerepet. Sok tapsot kapott. Károlyi jó erőssége a társulatnak. Sárvay Rózsi és Szalay szerepében Vincze Mihály tünt ki játékával.

Szerepeltek még: Gazdy Aranka, Varga László, Tobák Kató, Horváth Gyula, Rákos Kató, Tövisháti László, Sárosi Magda, Szücs Vilma, Szóts László.

Heti műsor

Péntek: Névtelen asszony. Lánczy M. felléptével. Bérlet.

Szombat: Csigaház: Lánczy Margit felléptével. Bérlet.

Vasárnap délután: János vitéz (Mérsé kelt helyárák).

Vasárnap este: János vitéz.

Lánczy Margit a Nemzeti Színház művésznője pénteken este lép fel a »Névtelen asszony« előadásán.

Szombaton este mutatja be a társulat a »Csigaház«-at Lánczy Margit felléptével.

Gondoskodnak az elhagyott ebek élelmezéséről. Az Állatvédők Országos Egyesülete beadványban kérte a közéletmezősi minisztert, hogy utaljon ki állati táplálkozásra alkalmas élelmiszert az ebmenhelyek és állatok befogadásával és élelmezésével foglalkozó állattartóknak.

Egységes étkezési rendszer Zágrábban. Zágrábban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy egységes ételeket vezetnek be a vendéglői iparban és a magánháztartásokban.

Osszeverekedtek a nézők a színházban. A szatmármegyei Tarszezen mulatságos esemény történt. Egy helyi »színművész« darabját adta elő a fajú műkedvelő fiatal-sága. A darab szerint a csábító nem nyerte el méltó büntetését, ezért az egyik néző nyílt előadás közben vitába keveredett a darab szerzőjével és a szereplőkkel. A hangos szóváltás közben két pártra szakadtak a nézők és Göblyös János, valamint Fazekas Lajos tekintélyes polgárokat a műkedvelő színészek összeverték és több bordájukat bezúzták. A verekedés résztvevőit a rendőrségre kísérték, az előadás abbamaradt.

Eg

na
náb

Ma
na me
nek kö
hid vas
tai álla
ban eg
megegy
ügyben
mint ho
volitani
ján a l
kát és
a tél be

Ezz
horvát
nem em
katasztr
dék. M
nost az
kormány
lágosítás

—
ügyében
műszaki
tini arm
val, hely
ra a me
roncsain
kálatai
a 3 járo
vzből.

A h
vesz
Bará
semr

Az Ap
ezért sze
dult a r
umhoz,
ezen ren
mely nem
lévő 22.0
nem egé
nek éle
gyors dö
években
a tavalyi

a ho
ró ki
kell l

mert a D
eredeti 1
medrében
ges jégza
okvet

amely az
árvize
tésel

Érthető te
három hón
öt hónap
nunk, hog
lában sem

— F
lyólag és
tudatában
hogy a m
laszt kapj
képes-e H
adatot a t
sem? Nem
gyaroknak
nagyobb e
vagy ha e
erők és es
akkor hala
got a horv
re.
Eddig
tos nagy f
katársunk

Egész Bácskát és Baranyát árvízveszély fenyegeti

na horvát részről nem távolítják el a Dunából a felrobbantott gombosi hid roncsait

Ma a Délvidéken, de különösen a Dunán mentén az egész lakosság érdeklődésének központjában a felrobbantott gombosi hid vaszerkezetének kiemelési munkálatai állanak. Mint ismeretes, a közelmúltban egy vegyes magyar-horvát bizottság megegyezett a gombosi hid kiemelésének ügyében is, mely szerint úgy a magyar, mint horvát részről 3-3 hidjárt kell eltávolítani. A magyar kormány ennek alapján a legnagyobb erővel folytatja a munkát és minden remény megvan arra, hogy a tél beállta előtt be is fejezi.

Ezzel szemben semmi sem történik a horvát oldalon pedig ha ezt a tél beálltaig nem emelik ki akkor egy kiszámíthatatlan katasztrófa néz elébe az egész Délvidék. Munkatársunk felkereste Chován Jánost az Apatin-szondi ármentesítő társulat kormánybiztosát, akitől a következő felvilágosítást kapta:

— Az aggodalmat keltő gombosi hid ügyében Sabránszky János nyugalmazott műszaki tanácsossal a Monostorszeg-apatini ármentesítő társulat kormánybiztosával helyszíni vizsgálatot tartottunk és arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a hid roncsainak magyar részről elvállalt munkálatai arra a reményre jogosítanak, hogy a 3 járom a tél beállta előtt kinn lesz a vízből.

A horvát oldalon, amely a legnagyobb veszélyt jelenti úgy Bácskára, mint Baranyára nézve, sajnos nem történik semmi.

Az Apatin-szondi ármentesítő társulat ezért szeptember 6-án beadványban fordult a m. kir. földművelésügyi minisztériumhoz, melyben rámutatott arra, hogy ezen rendkívül fontos és sürgős ügyben, mely nemcsak társulatunk érdekeltségében lévő 22.000 kat. hold biztonságát érinti, ha nem egész Bácska és Baranya dunai felének életkérdése is, mindent félretevő gyors döntést hozzanak. Az 1924 és 1926. években elszenvedett árvíz katasztrófák és a tavalyi jégzajlás tanúságai szerint

a horvát oldalon maradt három hidjáró kiemelését még a tél beállta előtt kell befejezni,

mert a Dunának ezen a helyén a hid által eredeti 1350 m.-ről 580 m.-re megszükitett medrében a tél bármely szakában lehetséges jégzajlásokor

okvetlenül jégtorlasz képződnek,

amely az eddiginél még sokkal magasabb árvíz okozhat, aminek pedig védtől-tesei nem lennének képesek ellenállni.

Erthező tehát aggodalmunk, mert már csak három hónappal a tél beállta előtt és már öt hónappal a robbantás után, azt kell látnunk, hogy a horvát oldalon még egyáltalában semmi sem történik.

Fenti nagy aggodalmunkból kifolyólag és igen nagy felelősségünk teljes tudatában javasoljuk, szükségesnek tartjuk, hogy a magyar kormány határozott választ kapjon Horvátországtól arra nézve, képes-e Horvátország a magára vállalt feladatot a tél beállta előtt elvégezni, vagy sem? Nemleges válasz esetén nekünk magyaroknak kellene ezt a munkát is a legnagyobb erővel és azonnal megkezdeni, vagy ha ez nem volna lehetséges, műszaki eszközök esetleges hiánya végett, akkor haladéktalanul felkérni Németországot a horvátországi munkarész elvégzésére.

Eddig tart Chován János kormánybiztos nagy feltűnést keltő nyilatkozata, Munkatársunk által szerzett magánértesülések

szerint Horvátország tényleg képtelen a magára vállalt munka elvégzésére, mert sem eszköze sem műszaki személyzete nincs.

A fenti ügyben Apatinban, ahol a legjobban átérzik a helyzet komolyságát, a polgárság vezető rétege megbeszélést tartott és ennek eredménye alapján Szélig József a DMKSZ apatini fiókjának elnöke felkereste Dr. Deák Leót, Bácsbodrog vármegye főispánját, akit tájékoztott. Dr. Deák Leó főispán megbizta a szükséges adatok beszerzésével.

Dr. Deák Leó főispán által vezetendő küldöttségbe eddig a következők vesznek részt: Chován János az apatin-szondi ármentesítő társulat, Böröcz Mihály főmérnök, a Gombos-Vajszka-éjszizeti és Sab-

ránszky János nyug. műszaki tanácsos, a monostorszeg-apatini ármentesítő társulat kormánybiztosai, továbbá Dellin Frigyes apatini, Thurszky Béla szondi földbirtokosok, az apatini járás községeinek bírái, bácskai részről, míg baranyai részről Albrecht királyi herceg uradalmának jószágigazgatója és Sákány Béla az uradalom műszaki igazgatója. A küldöttséget Dr. Deák Leó Bácsbodrog vármegye főispánja a jövő hét elején vezeti fel Budapestre.

A Délvidéken feszült várakozással néznek ezen ügy további fejleményei elé. Annyi bizonyos, hogy ha a 3 horvátországi hidjárom a télen át a Dunában marad és ott jégtorlasz képződik, amely a Duna vizét példátlan magasságra duzzasztaná fel, akkor bekövetkezhet az a katasztrófa, amellyől minden nagy víz idején itt a Délvidéken rettegni kell, hogy a monostorszegi töltést áttörve a Duna vize a Ferencsatornán keresztül

előntene Zombortól Ujvidékig az egész Bácskát és talán ez által magának új medret is ásna,

amelynek következményeit előre fejtegetni képtelenek vagyunk. Arról nem is kell beszélni, hogy egyuttal Baranya is víz alá kerül.

Szabadkán, Ujvidéken, Ujverbászon és Bácsstopolyán tárgyalt az idegenforgalmi hivatal vezetősége Szeged és a Délvidék idegenforgalmának fellendítése érdekében

Kedvezően haladnak a szabadidő-mozgalom megszervezéséről folyó tárgyalások

Szeged, szeptember 17.

Irtunk arról, hogy a visszatért Délvidék máris kedvezően befolyásolta Szeged idegenforgalmát és az elmúlt nyáron sok ezerre menő délvidéki kereste fel Szegedet. Mint értesülünk, a szegedi idegenforgalmi hivatal vezetősége a jövőben még jobban el akarja mélyíteni Szeged és a Délvidék közötti kapcsolatot. Skultéty Sándor, az idegenforgalmi hivatal vezetője, az elmúlt napokban Délvidéken járt, ahol Szabadkán, Ujvidéken, Bácsstopolyán és Ujverbászon folytatott tárgyalásokat Szeged és a Délvidék közötti idegenforgalmának fellendítése érdekében.

Különösen beható tanácskozásokat folytatott Ujvidéken, ahol a város vezetősége a legnagyobb szeretettel és jóindulattal támogatta munkájában. Felvette az

érintkezést Ujvidék idegenforgalmi életének legfőbb tényezőivel is, akik szintén biztosították támogatásukról. Így többek között megbeszéléseket folytatott Stolcz Károllyal, az ujvidéki Erzsébet-szálló tulajdonosával, Annau Károly szakosztályi igazgatóval és Horváth Sándorral, a Vendéglősök és Szállodaigazgatók Szövetségének elnökével.

Kedvezően haladnak a szabadidő mozgalom megszervezéséről folyó tárgyalások is, amely szerint a hétvégi szünetekben olasz mintára kirándulásokat rendeznének a munkások részére. A délvidéki munkások Szegedre, a szegediek pedig Délvidékre rándulnának át és mindegyik ilyen kirándulás nem csak a szórakozást, hanem a munkások ismereteinek kibővítését is szolgálja.

A délvidéki hallgatókat csak feltételesen vették fel a szegedi egyetemre

Létszámemelést kér az orvosi karra az egyetem / Az egyetemi tanács megszüntette a „méltóságos-uramozást”

Szeged, szeptember 19.

Szeptember 22-én kezdődnek meg a szegedi Horthy Miklós Tudományegyetemen az előadások.

Az egyes tudománykarok már meghozták döntésüket a felvételek ügyében és az eredményt kifüggesztették az egyetem aulájában.

Kiderült, hogy az orvosi kar kivételével a többi tudománykaron még azt a keretet sem tölthették be, amelyet a miniszteri rendelet megállapított.

A bölcsészeti karon az első felére az engedélyezett 100 helyre csak 35 hallgatót vehettek fel a jelentkezők közül a kar, a matematikai és természettudományi karon az engedélyezett 60 helyre csak 35 hallgatót vehettek fel, a régi rendszerű gyógyszerészeti szakra pedig mindössze 6-ot és feltételesen 27-et.

A feltételesen felvett hallgatók legnagyobb része a felszabadult Délvidékről való, aki okmányait még nem tudta beszerezni. Az előírt okmányok bemutatása után rendes és véglegesen fölvevett hallgatókká minősítik át őket.

Az orvosi kar első évfolyamára 160 jelentkező kérte a felvételét, a miniszteri rendelet értelmében azonban csak százat vehettek fel, ezek között 35 a feltételesen felvett jelentkező.

Az egyetem valószínűleg kérni fogja az orvosi karra a létszámemelést.

Az egyetemi tanács határozatával megszüntette az egyetemen a „méltóságos-uramozást”.

Ezt a határozatot még a múlt tanévben dr. Szent-Györgyi Albert rektor kezdeményezte és a gondolatot magáévá vette utóda, Kogutovics Károly professzor is. A dékáni hirdetőtáblákra kifüggesztett határozat különben így szól:

„Értesítem az ifjuságot, hogy a Horthy Miklós Tudományegyetem tanácsa 136. jegyzőkönyvi szám alatt úgy határozott, hogy az ifjuság a jövőben az egyetem tanárait minden más címzés mellőzésével egyszerűen „Professzor ur” megszólítással illesse, a karok dékánjainak a „Dékán ur” megszólítás jár és az egyetem rektorát a „Rector Magnificus” megszólítás illeti. E határozat alapján felhívjuk az egyetemi hallgatók figyelmét arra, hogy a jövőben ehhez a határozathoz alkalmazkodjanak.”

A kereseti, jövedelem és vagyonadó vallomások benyújtása

A kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó bevallásokat október végéig kell eszközölni

A zombori pénzügyigazgatóság fölhívást bocsátott ki az 1941 évi általános kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadásáról. Az 1941 évi általános kereseti, valamint az 1941 évi jövedelem és vagyonadóra vonatkozólag legkésőbb 1941. október végéig bevallást kell adni. Az erre vonatkozó eljárás a következő:

I.

1. Az általános kereseti adó kivetés céljára bevallást kell adni azokról a jövedelmekről, melyek a következő forrásokból származnak:

a) az ország területén bárki által folytatott ipari és kereskedelmi üzletből, bányászattól, az ország területén levő márványkő-, kovacs-, és földbányáknak, általában a bányatörvény alá nem tartozó bányaterületek anyagának forgalomba hozatalából, mesterséges halastavakból;

b) az ország területén bárki által folytatott szellemi és bármilyen más hasznosító foglalkozásból;

c) az ország területéről származó és bárki által élvezett nemkülönböztető lakásadóból; Ide tartoznak különösen: az életjáradékok, a rokonok évi járadékai, ha ezek az utóbbiak nem a férj vagyonára haszonélvezetéből állanak, amely után az özvegy egyéb adót is fizet;

d) mindazokból a járadékszerű visszatérő szolgáltatásokból amelyeknek teljesítése törvényen, bírói ítéleten vagy szerződéssel megállapított, de nem szolgálati viszonyból eredő kötelezettségen alapul;

e) a találmányok és találmányi szabadalmak használatáért, valamint a szerző halála után az örökösökre átszállt szerzői jogért (1921. LIV. t. c.) fizetett díjakból;

f) a gyógyszerárak, iparüzletek, bányaművek és egyéb, földadó vagy házadó alá nem eső tárgyak vagy jogok használatáért járó hasznokból vagy más szolgáltatásokból, a bányaműveléshez szükséges bejegyzésért fizetett szolgáltatásokból (termelési jutalékból), valamint általában a szolgalmakért járó hasznvételekből;

g) az örökbirtok, a zsellérbirtok (1896. XXV. t. c.) és az ezekhez hasonló természetű birtokok hasznonvételeért fizetett évi szolgalmányokból (ideértve t. c. 6. §-a), illetőleg megváltás esetében a váltásdíj kamatából és az éfőre földadó alá nem eső hasznonvételei jogok (örökváltások) után fizetett évi tartozásoknak a kamatokra eső részéből;

h) a földbirtok helyesebb megosztását szabályozó 1920. XXXVI. t. c. 61. §-a alapján alkotott járadéktelkek után fizetett járadékokból;

i) külföldi munkaadótól származó szolgálati illetményből, ha azt nem valamely itteni pénztár, illetőleg a külföldinek állandó megbízottja fizeti.

2. Nem tartoznak általános kereseti adó bevallást adni az 1. pontban felsorolt jövedelemforrásokból jövedelmet élvező adózók közül:

a) azok a jogi személyek, amelyek társulati adót kötelesek fizetni;

b) azok az önálló kézműiparosok, akik legfeljebb egy segédet és egy tanoncot vagy segéd nélkül legfeljebb két tanoncot tartanak.

II.

1. Jövedelem és vagyon adó bevallást — amennyiben személyes adómentességben nem részesülnek — azoknak a természetes személyeknek, továbbá azoknak a jövedelem és vagyonadó fizetésére kötelezett jogi személyeknek kell adni, akiknek a múlt évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük együttesen az 1.000 pengőt, illetőleg a múlt évi december hó 31-én adóköteles vagyonuk értéke az 5.000 pengőt meghaladta.

2. Nem tartoznak jövedelem és vagyonadó bevallást adni az 1. pontban felsoroltak közül:

a) azok, akiknek összes múlt évi jövedelmük meghaladta ugyan az 1.000 pengőt, de ebből az adóköteles jövedelem nem haladta meg a 600 pengőt és az év végén az adóköteles vagyonuk értéke nem haladta meg a 25.000 pengőt;

b) azok, akiknek a múlt évben adóköteles jövedelmük nem volt és az összes adóköteles vagyonuk értéke nem haladta meg a 25.000 pengőt;

c) azok a közszolgálatban állók, akiknek a múlt évi közszolgálati illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük volt is, de ez a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

d) azok az egyházi javadalmazások és magán-szolgálatban állók, akiknek a múlt évi szolgálati járandóságuk 3.666 pengőt nem haladta meg és ezenkívül más jövedelmük nem volt, vagy ha volt is más jövedelmük, de ez a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg.

III.

A BEVALLÁS BEADÁSÁNAK HELY ÉS MÓDJA

1. Az általános kereseti adó bevallást a községi eljárással (városi adóhivatalnál) kell beadni és pedig:

a) annál, amelynek területén az adózó a helyhez kötött foglalkozást folytatja. Helyhez kötött foglalkozás az, mely üzleti teleppel kapcsolatos. Ilyen üzlettelep például az üzlethelyiség, a raktár, a műhely, az elárúzó iroda, ügyvédi iroda, az orvosi rendelő stb;

b) akiknek több helyen van üzlete (fiókhelye), az minden egyes üzletről (fiókhelyéről) külön-külön bevallást tartozik adni;

c) a helyhez nem kötött foglalkozásról ott kell bevallást adni, ahol az adózó állandóan lakik, ha pedig több állandó lakóhelye van, akkor ott kell a bevallást beadni, ahol a jövedelem adóra vonatkozó bevallás beadandó.

d) a bányákról abban a községben (városban) kell a bevallást beadni, amelyben a bányavállalat, vagy az üzem fekszik, illetőleg folytatott. Ha a bányavállalat több község területén fekszik, a bevallást abban a községben (városban) kell beadni, amelyben a bányamű-köszin-berendezésének főrésze fekszik.

e) az építési és közlekedési vállalatokról a vállalat székhelyén kell a bevallást beadni. A vállalat székhelye alatt annak központi irodáját, ilyenek hiányában pedig a vállalkozó lakóhelyét kell érteni.

2. A jövedelem és vagyon adó bevallást annál a községi eljárással (városi adóhivatalnál) kell beadni, ahol a bevallás beadására kötelezettnek állandó lakása van. Akinek több állandó lakása van, jogában áll bevallását bármelyik lakása szerint illetékes községi eljárással (városi adóhivatalnál) folyó évi október hó végéig bejelenteni.

3. Közös háztartás esetében a közös háztartáshoz tartozó családtagok jövedelmét is a családfőnek kell bevallani. Nevezetesen:

a) az adókötelesnek a jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely a vele közös háztartásban élő feleségét is megilleti;

b) az adóköteles atya jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely az atyai fejelem alatt álló kiskorú gyermeket megilleti. Az adóköteles anyja jövedelméhez a kiskorú gyermeke jövedelmét szintén hozzá kell számítani;

c) a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak (nagykorú lemenők, felmenők, oldalrokonok stb.) jövedelmét rendszerint a házastárs fejenként jövedelméhez kell számítani;

d) a háztartásban fizetés vagy bér fejében alkalmazottak, valamint a kosztosok, albérlők vagy ágybérlet nem számíthatók a közös háztartáshoz.

4. A közös háztartáshoz tartozó családtag jövedelmét a családfőnek nem kell bevallani a következő esetekben:

a) a feleség jövedelme nem számítható a férj jövedelméhez akkor, ha a házastársak közt a házassági életközösség tartósan megszűnt, de ebben az esetben is csak akkor, ha a nő vagyonát már nem a férj kezeli;

b) a feleségnek vagy a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak az a keresete, amely fejenként évi 600 pengőnél nem több, továbbá ugyanazeknek adómentes szolgálati illetményei;

c) ha a háztartás feje bizonyítja, hogy a 3. c) pont alá eső és vele közös háztartásban élő családtag jövedelme nem kerül az ő rendelkezése alá;

d) az előző a)–c) pontos esetében a feleség illetőleg a családtag külön adózik, amennyiben az illető családtagra nézve a jövedelemadófizetési kötelezettség az általános szabályok szerint különben fennáll.

5. A bevallás kiállításánál a következőket kell szem előtt tartani:

a) a bevallást rendszerint maga az adóköteles tartozik kiállítani és benyújtani. A nem önjogi természetes személyek, valamint a jogi személyek nevében a bevallást a törvényes képviselő adja, akit képviselőjének érdekeit az egész kivetési eljárás során felelőség mellett képviseli. Az a családtag, akinek jövedelme nem kerül a családfő rendelkezése alá és így nem számítható a családfő jövedelméhez, külön bevallást köteles beadni;

b) a bevallás beadására kötelezett a bevallás beadásának, valamint a törvényben, illetőleg törvényes rendelkezésekben előírt minden egyéb kötelezettségének meghatalmazott által is eleget tehet, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó anyagilag felelős;

c) ha a bevallás beadására kötelezett a bevallási ívet kitölteni nem tudja, a községi (városi) kötelesek a bevallási ív kiállításánál segítséget, illetőleg a bevallást az adózó bementése alapján kitölteni és ennek megtörténtét a bevallási íven hivatalból igazolni. Az adózó azonban ilyen esetekben is köteles a bevallási ívet aláírni;

d) a bevallások lezáró borítékban is beadhatók, ebben az esetben a nevet és lakást, valamint azt a körülményt, hogy a zárt boríték a bevallást tartalmazza, a borítékban fel kell tüntetni;

IV.

ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

Mindenki, aki bárminő szolgálati illetmény, vagy nyugellátás kifizetésére van kötelezve, köteles azokról az illetményre, vagy nyugellátásra jogosítottaktól, akiknek az 1940. év folyamán 3.600 P.-nél nagyobb összegű illetményt fizetett ki, a név, foglalkozás, lakás megjelölésével névjegyzéket, valamint az 1940. évben kifizetett illetmények összegének megjelölésével kimutatást beterjeszteni 1941. szeptember hó 15-ig a m. kir. pénzügyigazgatósághoz.

Aki az előző bekezdésben említett kimutatást a kellő időben be nem adja, vagy abban valótlanságokat ad elő, annyiszor büntetendő 100 P.-ig terjedhető pénzbírsággal, ahány adóalany-nál a mulasztást, vagy cselekményt elkövette.

V.

BEVALLÁSI NYOMTATVÁNYOK

A bevallás céljára kétféle hivatalos nyomtatvány van. Az egyik az általános kereseti adó céljára, a másik a jövedelem és vagyonadó céljára szolgál.

Ezeket a nyomtatványokat — az előállítás költsége megtérítése mellett — a községi eljárással (városi adóhivatalnál) lehet megszerezni, amely az adóbevallások kiállításának módjára nézve is felvilágosításokkal szolgál.

VI.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

1. A valótlán adatok bevallását az általános kereseti adónál mint adócsalást, a jövedelem és vagyonadónál, mint jövedelmi kihágást, az üzleti (gazdasági) könyvek adatai alapján való adóztatás esetében pedig a jövedelem adónál is mint adócsalást büntetik.

2. Ki az általános kereseti adó bevallását az előírt határidőben nem adja be, a kivetés során megállapított adóalap 10%-át, hapedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, az adóalap 30%-át fizeti bírság fejében.

3. Aki a jövedelem és vagyonadó bevallását az előírt határidőben nem adja be, a kivetés során megállapított adónak 10%-át ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, a megállapított adónak 50%-át fizeti bírság fejében.

M. KIR. PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG.

A méhészek kívánságai

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület most tartotta meg Reibel Mihály esperes-plébános, országgyűlési képviselő elnöklésével a Magyar Méhésztudományi Társaság Szóváltotté, hogy az Árkormánybizottság irreálisan állapította meg a mézárakat. Leghelyesebb volna a méz árát szabaddá tenni, ezt indokolja a magas denaturált méhetető-cukor ára is. Olcsóbb méhetető-cukorra el volna érhető, hogy a méhészek a tartalékolni mézet áruba boosajthatnák, de a mai drága méhetető-cukor mellett a cserre a méhészek ráfizetésével járna. Tiltakozott a gyűlés az ellen is, hogy amíg a méhészek inségbe jutott méhcsaládjaik számára alig kaptak cukrot, melynek folytán élelemhiány miatt tavaszra mintegy száz-ezer méhcsalád pusztult el, ugyanakkor mód adatott arra, hogy cukorból mézutaszót: »Virágszirup«-ot gyárthassanak, amelynek forgalmi ára 3.60 P és ugyanakkor a tisztán pergetett mézért a méhészek csak 2.50 P. maximált árat kaphatnak.

A nagyválasztmány felhatalmazta az elnökséget, hogy a magyar méz jóhírnevének tönkretétele végett tiltakozzék a műméz forgalombahozatala ellen. Ha az illetékesek az elmúlt év őszén a műmézre fordított cukormennyiséget a méhészeknek jutatták volna, akkor valószínűleg nem pusztult volna annyi méhcsalád éhen, és kellő mézszűrés folytán a méhcsaládok az akácvirágzást kihasználhatták volna.

Megállapította a nagygyűlés, hogy az önálló méhészeti ügyosztály hiánya folytán talán a méhészet a legelhanyagoltabb és a legmostohább nemzetgazdasági ága az országnak. A tényekből az állapítható meg, hogy az az ügyosztály, amely jelenleg a földművelési minisztériumban a méhészek ügyeit intézi, sem jóakarattal, sem a kellő szakértelemmel nem rendelkezik. Ezt bizonyítja az Árkormánybizottság rendelete is, mely kimondja, hogy a mézár maximalását a földművelési minisztérium javaslata alapján hozta meg.

A „DELVIDÉK” UJ REGÉNYE:

? KI A TETTES ?

— Nos tehát, elnök ur? ... nem beszél többé Fantomasról? hisz ez oly érdekes és mulatságos!

Az elnök elég szárazon válaszolá:

— Valóban nem tudom, mi lehet oly mulatságos ezekben a bűnügyi történetekben!

De az ifju anélkül, hogy észrevenni látszott volna a szemrehányó hangot, zavartalanul folytatta:

— Pedig ez mégis csak különös egy történet! Hallatlan, hogy korunkban élhet egy olyan misztikus egyéniség, mint Fantomas; aki egyedül képes dacolni a rendőrséggel és lehetetlenség őt elcsipni... én a magam részéről úgy találom, hogy ez...

Az elnök méltatlankodva szakította félbe a lelkesedő ifjút:

— Fiatal ember, — mondta neki — nem értem az ön gondolkodásmódját! Ugy látszik, ön el van ragadtatva Fantomastól! A fiatalos tűz itt igazán nincs helyén.

Azonban Rambert Károlyt csöppet sem hozták zavarba Bonnet elnök feddő szavai és szinte oktatólag jegyezte meg:

— De elnök ur, hisz ez az élet, a kérhetőnek tényleg lefolyása, ez a realizmus! Hiszen ön maga is vonzó érdekességgel festette le előttünk Fantomas alakját, egyéniségét! ... oh, igazán vonzó, megragadó érzés ilyen dolgokkal foglalkozni! ... mennyire szerettem volna ismerni, közelebbről látni Vidoquot, Cartouche-t, Rocambole-t. Ime, ezek aztán az emberek!

Az elnök egészen elképedve, megsemmisítő pillantást vetett az ifjura, aztán méltatlankodva folyt ki:

— De hiszen ön örült, teljesen örült, fiatal ember! Vidoqu, Rocambole! ... ön összevegyíti a legendát a történettel, egy kalap alá helyezi a zseniális rendőröket és gonosztevőket és semmi különbséget nem tesz a jó és rossz között... ilyen módon ön közös szobrot emelne a bűn hősei és a társadalom védői számára...

— Eltalálta a helyes kifejezést, elnök ur. Hősök ezek, de Fantomas, még ennél is több!...

A fiatal ember hanghordozása oly heves volt, oly közvetlen meggyőződéssel beszélt, hogy általános megbotránkozást keltett a társaságban. Maga az angyali lelkületi háziasszony is megszűnt mosolyogni.

Rambert Károly megértette, hogy kissé messze ment és zavarodottan rebegte:

— Bocsánat, nem gondoltam meg, hogy mit beszélek, kérem, ne tessék elitélni...

Az ifju arcát szégyenpir borította és oly bűnbánónak látszott, hogy a kiérdemesült törvénytörési elnök, aki alapjában véve jószívű ember volt, jóakarólag szólt hozzá:

— Nem tesz semmit, fiam, önnek igen élénk képzelőtehetsége van, talán sok is a jóból... de nem baj, a kor segít ezen.

Nemsokára ezután a bárónő vendégei eltávoztak és Rambert Károly, aki a márkinét egészen a lakosztályáig kísérte, odaérve, tiszteletteljesen meghajolt és kezét csókolt, hogy ő is szobájába vonuljon, midőn a márkiné így szólt hozzá:

— Várjon kissé, Károly, oda akarom magának adni azt a könyvet, amit ígértem. Jöjjön be, azt hiszem, iróasztalom van.

Mihelyt beléptek, a márkiné futó pillantást vetett az iróasztalra és így szólt:

— Vagy talán bezártam a fiókba, mert nem látom.

Az ifju mentegetőzött:

— Ne méltóztassék fáradni, asszonyom... — De igen, igen, várjon csak, mondta a derék úrnő.

És kinyitotta az iróasztal középső nagy fiókját. Mialatt keresgélt, egy színes fakó papírlap akadt kezébe, amit előmutatva, vigan mondta:

— Nézze, Károly, ezzel a rongyos papírral fogom megütni a főnyereményt s megszerzem a Teréz hozományát. Egy millió! mi, ugy-e, hogy nem volna rossz?

— Bizonyára nem, asszonyom, — felelte Károly.

Vége a márkiné megtalálta a könyvet és átadta azt az ifjunak, a sorjegyet visszahelyez-

te a fiókba midőn tekintete hirtelen a „La Capitale” előtte fekvő példányára vetődött.

— Istenkém, de buta vagyok, — mondta — még meg se néztem a nyerő számokat!

Károly rögtön készségesen ajánlkozott:

— Akarja-e, asszonyom, hogy én megkeressem?

— Nem, nem, hagyja, ráérünk, jó éjt, kis fiam!

Károly átvonult a márkiné lakosztályának szomszédságában levő szobájába, ahol a függönyöket leeresztve és a lámpát eloltva, izgatottan fetrengett ágyában. Folyton ott csengel fülében a Fantomasról hallott történet. Félálomban tulizgató képzelőtehetsége véres árnyakat idézett fel, maga-maga kombinált össze, rettenetes, misztikus bünteteket és Fantomas félelmetes személyisége majd mint vadállatias szörnyeteg, majd mint villogó szemű, száraz, csontos halálarc, végül mint egy ködalk jelent meg előtte, mint egy fantom... Fantomas!...

Az éj csöndjében úgy vélte, mintha gyanus ropogást hallana, majd tompa zaj hatolt füléhez, de a valóság és az álom zagyva tömkelegben vegyült össze elméjében.

Hirtelen, mintha hangokat hallott volna. Károly izzadságtól ellepve szökött fel ágyában és szívdobogva hallgatózott.

Álmodott-e? vagy fölébredt?

Nem volt képes meghatározni és forró agyát egészen benépesítette Fantomas, a titokteljes, megfoghatatlan rossz szellem. Még hallotta, hogy négyet üt az óra, aztán ismét félálomba szendergett.

II.

VÉRES VIRRADAT

Ahogy a kocsi, elérve a Pont Royal végére, befordult a Quai D'Orsay-ra, Rambert István kihúzta óráját és meglepedéssel konstatálta, hogy jó negyedórája marad még hátra a vonat indulásáig. Fiatalos könnyedséggel ugrott le kocsijáról, ami szinte meglepőnek látszott öreg korához képest és egy hordárt szólítva elő, rábízta holmijait, egy nehéz bőröndöt és az összesomagolt takarókat. Ő maga pedig a podgyáspénztárnál feladva málhát Verrières állomásra, ezzel a kérdéssel fordult a hordárhoz:

— Melyik vágányon van a Luchon felé induló vonat?

(Folytatása következik)

A „DELVIDÉK” REGÉNYE

A TÖRÖKSZEMŰ HŐSÉGV

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZULUDZEMŰ HŐSÉGV

(55)

— És azután?

— Ma reggel aztán lementek amoda, mikor a víz elszáradt és mindenfelé kutattak és összeszedték, amit lehetett.

— Elöttem?

— Igen, maga meg a kisasszony előtt. Mikor maguk a barlangból kijöttek, elbujtak ott lenni egy fal mögé, ott lenni, ahonnan a víz elment. De én mindent láttam innen, ahová Touton elbujtatott, hogy itt várjam meg.

— És most hol a másik kettő?

— Nem tudom. Meleg volt és elnyomott az ég. Egy pillanatra fölébredtem, akkor verekedtek.

— Verekedtek?

— Igen, egy tárgy miatt, amit itt találtak s ami úgy csillogott, mint az arany... Láttam, hogy elesetek... Touton lesujtott egy késsel és aztán... nem tudom mi volt... talán aludtam... olyan volt, mintha ledült volna a fal és eltemette volna őket.

— Hogyan? Mit beszélsz? — hebegte iszonyodva Raoul. — Felelj... hol történt ez... és mikor?

— Mikor a harangok megszólaltak... ott egész hátul a végén... néztek csak, ott.

A gyermek a mélység felé hajolt és riadtan hátkolt hátra:

— Mi, — kiáltott fel, — hát a víz visszajött.

Egy pillanatig elgondolkozott, aztán sikoltani kezdett, sirt és jajvaszékelt.

— De akkor... akkor... ha a víz visszajött, akkor nem tudtak kijönni, akkor ott vannak lenni... a víz fenekén... és akkor Touton...

Raoul befogta a száját:

— Hallgass!

Aurélie állt előttük iszonyatosan feldúlt arccal. Mindent hallott. Jodot és Guillaume, akik megsebesülve ájultan heverték, nem tudtak mozdulni vagy segítségért kiáltani és a visszaáramló víz elöntötte és megfojtotta őket. S holttestüket az összeomlott fal kövei borították.

— Iszonyatos, — rebegte Aurélie. — Micsoda szörnyű büntetés érte utól ezt a két embert.

Közben a gyermek egyre keservesebben sirt. Raoul pénzt és egy névjegyet adott neki.

— Itt van száz franc. Utazz Párizsba és jelentkezzél ezen a címen. Ott majd gondodat viselik.

+

A hazatérés komor és hallgatag volt. A szanatoriumnál, ahová a fiatal lány visszament, értelmes búcsút vettek egymástól.

— Válgunk el néhány napra, — mondta Aurélie. — Én majd írok magának.

Raoul tiltakozott:

— Elvágunk? Akik szeretik egymást, nem válnak el.

— Akik szeretik egymást, azoknak nincs mit félniük a válástól. Az élet mindig újra összehozza őket.

(3)

A VALPARAISÓI ÁLOM

Az Egyesült Államok délamerikai politikájának állomása

Az Egyesült Államok 1907-ben mutaták be először katonai erejüket Dél-Amerikának. Előzőleg a japán bevándorlás kérdése miatt az Egyesült Államok és Japán között feszültté vált a viszony. Japán az orosz háború győzelmes befejezése után a nép lelkes és elszánt hangulata ellenére is engedett, Washington azonban mégis jónak látta, hogy atlantióceáni flottáját a csendesóceáni vizekre küldje.

A VALPARAISÓI FLOTTATUNTETÉS

Ez alkalommal az amerikai flotta a csilei Valparaiso előtt is elvonult. A flotta tisztelgő lövéseket adott le és az erőd úgyancsak üdvövésekkel válaszolt. A parádé a népből mély benyomást keltett. A következő napon a valparaisói «Mercurio» című lapban nagy figyelmet keltett cikk jelent meg. A cikkíró leírta, hogy álmában ismét megjelentek előtte a tüzelő hadihajók füstfelhői. Ez alkalommal azonban a lövedékek az erődött és a várost bombázták. A flotta azzal a titkos megbizással jött hogy foglalja el Valparaisont. Az erőd néhány perc alatt rombadőlt. A városban egész házsorok omlottak össze, az emberek kétségbeesetten próbáltak az utcákon menekülni és közben újra és újra üvöltve csapódnak be a gránátok. Amikor a borzalom már tetőpontjukra jutották, megkönnyebbülten ébredt fel az író és világos fejével vizsgálat alá vette a kérdést, mi történt volna, ha a flotta-parancsnoknak valóban az lett volna a parancsa, hogy Valparaisot tegye a földdel egyenlővé. Tudott-e volna Csile védekezni?

Csile az író szerint kétségtelenül védtelen volt, az Egyesült Államok azonban mégsem kockáztathatta volna meg a rajta ütést. A flotta tulságosan messze volt támaszpontjaitól, mivel a Magellan tenger-szoroson kellett volna áthaladnia. Csilenek Európában hatalmas barátai voltak, akik nem tűrték volna az amerikai tulkapást és az északamerikai flotta még gyenge volt ahhoz, hogy egy tengeri nagyhatalommal szembe merjen szállni.

HÓDÍTÓ UTRA INDUL A DOLLÁR

Tíz év múlva minden megváltozott. A Panama-csatorna elkészült és az északamerikai flotta a veszélyes tüzföldi ut elkerülésével könnyű szerrel a Csendes Óceánon teremhetett. A világháború megbénította Európa erejét és óriási hadinyereségeiből az Egyesült Államok hatalmas flotta építési programba kezdett. Valparaiso lövetése most már nem tartozott volna a lehetetlenségek világába.

Északamerika azonban új politikai módszerekhez folyamodott és az idősebb Roosevelt fenyegetőzése helyébe a dollár-imperializmus lépett. A Wallstreet mágnesai megvesztegetésekkel és hitelműveletekkel igyekeztek politikai befolyást szerezni. Különösen Dél-Amerika nyugati partvidéke volt a békés hódítás céltáblája.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK MINT „DON-TÓBÍRÓ” — AZ ÉSZAKAMERIKAI TÁMASZPONTPOLITIKA ELSŐ PRÓBÁLKÖZÉSE

Ismét elmúlt tiz év. Az északamerikai aktivitás tetőpontjára hágott. Ugyátszott, hogy az örök prosperitá paradicsom kora köszöntött be. Az északamerikai politika ismét medret változtatott. A gazdasági befolyás már nem elégítette ki, Washington támaszpontokra vágyott. Csile és Peru vizsgálja kitűnő alkalomnak mutatkozott. A salétrom-háborút követő békében Csile Tacne és Arica tartományokat ideiglenesen birtokába vette, azzal az ígérettel, hogy a terület végleges hovatartozásának, kérdését népszavazás alá fogja bocsátani, A

népszavazás azonban mégsem jött létre, mert az Arica-La Paz vasútvonal építésére az Andokba telepített munkások Csile jogosulatlan előnyökhöz jutatták volna és Peru ez ellen tiltakozott. A fenyegető fegyveres konfliktus elkerülésére a viszálykodó felek az Egyesült Államok elnökét kérték fel döntőbíróknak.

Az elnök a népszavazás mellett tehát Csile kívánságainak megfelelően döntött és a világháborúból ismét Pershing tábornokot küldte a népszavazás ellenőrzésére. Pershinget azonban hamarosan Lassiter tábornok váltotta fel, aki különös tervekkel érkezett Aricába. Azt az ajánlatot tette, hogy az Eris almájával szolgáló Aricát csatolják inkább Boliviához, a vasúttól délre eső vidék kerüljön Perhoz, az északi rész pedig Csilehez. Bolívia mind két államnak magas összegű kárpótlást fizetett volna. A kárpótlás összegét Bolívia nemzetközi kölcsön útján teremthette volna elő, melynek zálogául Arica kikötőjét nemzetközi rendőrség szállotta volna meg.

A terv papíron nagyon szép volt. Azonban melyik állam adta volna a pénzt és melyik állam szállotta volna meg a délamerikai partoknak ezt az egyik legfontosabb kikötőjét? Természetesen az Egyesült Államok. Amint Csile és Peru felismerte, hogy az Arica városa fölötti Morro szikláján az Egyesült Államok egy második Gibráltárt szeretne létesíteni, jobbnak látták a csatárdót eltemetni és békében megögyeztek. Akkoriban Argentína nem titkolta elszántságát, hogy minden rendelkezésére álló erővel közel hajlandó lenne támogatni a két vetélkedő államot, ha egy harmadik hatalom rovásuokra megakarná vetni lábát a délamerikai partokon. Vajjon elég lett volna-e Peru, Csile és Argentína ereje az északamerikai imperializmus erőszakos beavatkozásának elhárítására?

Talán nem is volt egészen véletlen, hogy éppen a kritikus időben Santiagóban japán bizottság tanulmányozta a csilei halászatot, és hogy a bizottságban feltűnő módon jól informált haditengerészeti szakértők is helyet kaptak.

Az Egyesült Államok minden esetre tanácsosabbnak tartotta engedni. Tacna ma Peruhoz, Arica Csilehez tartozik és a két állam mintaszerű szomszédi viszonyban él egymással.

A JÓ »SZOMSZÉDSÁG».

Ujból elmúlt tiz év. A prosperitá a múlt emlékévé vált és a dollár mindenható ságának gondolata már csak merész vágyálmokban kísértett. Roosevelt elnök ünnepelesen lemondott minden erőszakos fellépésről Dél-Amerikával szemben és a »jó szomszedság» politikájának jelszavát írta zászlajára. Összeült a barátság megpecsételésére összehívott limai pánamerikai konferencia. Roosevelt »közös» politikát kívánt a délamerikai államoktól, azaz azt, hogy vessék magukat alá az északamerikai irányításnak. Az új európai háború már előre vetette árnyékát. Csak nagy ügyel-bajjal sikerült Délamerikának az ajánlott együttműködést elvizenyősítenie. Minden délamerikai politikus felismerte, hogy a jó szomszedság frázisa mögött ismét felbukant az idősebb Roosevelt erőszakos imperializmusa. A délamerikai tapogatózást akkoriban is hatalmas méretű északamerikai fegyverkezés követte.

És hogy áll a helyzet ma? A felelős délamerikai államférfiak tisztában vannak azzal, hogy a tengelyhatalmak állítólagos támadó szándékai és az »ötödik hadoszlop» jelszava mögött Északamerika világuralmi szándékai húzódnak meg. Vajjon megvalósulnak-e valparaisói Mercurio 34 évvel ezelőtti cikkirójának fenyegető álmai, ha Dél-

Amerika nem lenne hajlandó a roosevelti parancsoknak engedelmesskedni?

Vagy elég hatékony-e Dél-Amerika morális ereje ahhoz, hogy félrelökje a hatalmra éhes nagy amerikai szomszéd feléje nyújtott karmait? A dollár- és támaszpontimperialisták propagandahadjárata éppen ennek a morális erőnek szétforgácsolásán fáradozik.

A történelem tud példákkal szolgálni arra, hogy ez a politika nem volt mindig egészen sikertelen.

Megállapították a buza- és a rozsliszt szinhatárát

A közellátási miniszter a lisztjelleg megállapító bizottság meghallgatása után megállapította az egységes rozsliszt legvilágosabb és legsötétebb, továbbá a finom lisztek (nulláslisztek) legsötétebb szinhatárát. A megállapított legvilágosabb szinhatárnál, illetve a legsötétebb szinhatárnál, sötétebb buza- és rozskenyérlisztet, valamint a megállapított szinhatároknál sötétebb finom lisztet 1941 szeptember hó 15-től kezdve forgalomba hozni tilos. A megállapított lisztminták az országos gabona- és lisztkísérleti intézetnél (Budapest, II. Kis Rókus-utca 15/b) szerezhetőek be.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 20 szóig 1.20 pengő, kétszeri feladásnál 2.20 pengő és háromszori feladásnál 3.— pengő, hirdetési adóval együtt. Minden további szó és címszó, valamint kiemelt szavak 10 fillérel drágábbak. A fenti árak csak olyan hirdetésekre vonatkoznak, amelyek egy héten belül lefutnak. — Csak felülbélyegzett, jelígyes leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbelve melléklendő.

PÉKEKNEK. fűszereknek, hitelesített örmelény raktárkönyv, henteseknek husforgalmi adókönyv kapható Zombor, Városháza utca 2. **Uj trafik** (lánc sarkán). a-634-f

Kiadó a város központjában, utcára nyíló, száraz, nagy pincehelyiség (a volt dalmát borpince) Bővebbet: Mirolyub Egyesület gondnoknál. a-651-f

Eladó jókarban levő kovácsfűtató. Érdeklődni: Zombor Schweidel József utca 21. a-650-f

SZŐLŐPRÉST. szőlőzuzót vennék 200—500 liter nagyságban. Aíánlatot: Paicsits borkezeskedő címére, Zombor kérem. a-649-f

Veszek antik butort, disztárgyakat, képeket stb. Ajánlatot: Foltényi, Vadászkiút szálló címre kérem. a-647-f

Magtár és száraz pince, a város központjában kiadó. Bővebbet: Basa utca 4. szám alatt. a-645

MAKK-HETES borozóban, ünnepélyes megnyitás. 18-tól minden este 10-órától 3-ig nyitva. Horváth Lajos kombinált, jazz, női-ének-kara. Magyar állami pincészeti borok. Szolid árak, figyelmes kiszolgálás. Szives partifogását kéri a t. közönségnek. Polák János vendéglős. Képezdes utca 3. a-636-f

Könyvnyomda, könyv kereskedéssel együtt eladó. Helyben másnyomda nincs. Érdeklődéseket a kiadóhivatal továbbít. a-629-f

Egy illatszertár jól szortírozott ARUKESZLETE, más vállalkozás miatt, egészben eladó. Cim a kiadóban.

70 holdas prima ingatlan eladó, parcellákban is. Bővebbet: Dr. Veszeloovszky József ügyvédnél, Zombor. a-644

Olcso és szép, hosszuszárú csizmát, csak **KANYÓ GYORGYNÉL** kaphat, Zombor, Városv Gyula utca 1 szám alatt. a-648-f

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhl János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhás Benő utca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén